Τὸ ἔτος τῆς ἀφιερώσεως

Πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ λεχθῇ περὶ τοῦ περιέργου τούτου ἀγάλματος, εὑρεθέντος ἐν μέρει κατὰ τὸ 1896 πρὸς νότον τοῦ ναοῦ, ὄπισθεν τοῦ τοίχου κλείοντος τὸν ἐξώστην, ὁ ὑπέροχος καθηγητὴς τὸ εἶπε μετ' ἀπαραμίλλου τέχνης καὶ ἐπιστήμης. Ὁ ἡνίοχος τῶν Δελφῶν χρονολογεῖται κατ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 475 π. Χ. ὁμοῦ μὲ πολλὰ ἄλλα ἀγάλματα ἀφιερωθέντα ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Γέλωνος Τυράννου τῶν Συρακουσῶν. Κατὰ πρῶτον ἀνευρέθη τὸ κατώτερον μέρος τοῦ σώματος, ἔπειτα δὲ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ στῆθος μετὰ τῆς κεφαλῆς καὶ ὕστερον πάντων ὁ δεξιὸς βραχίων. Ἔπρεπε νὰ εἶνέ τις ἀρχαιολόγος διὰ νὰ τὸ ἐννοήσῃ, ὅτι εὐχαριστούμεθα νὰ θαυμάζωμεν εἰς τὸν ἡνίοχον τῶν Δελφῶν τὴν προσωποποίησιν τῶν νικητῶν τῶν Πυθικῶν ἁρματοδρομιῶν, ἃς τόσον ἐξύμνησαν ὁ Πίνδαρος καὶ ὁ Βακχυλίδης. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τοῦ πέμπτου αἰῶνος, γράφει ὁ κ. Bourguet, οἱ Ἕλληνες εἶχον ἐξ ὅλων τῶν μερῶν ἀπωθήσῃ τοὺς βαρβάρους, Πέρσας, Ἐτρούσκους, Καρχηδονίους· εἶνε κάτοχοι τῆς κληρονομίας, ἥτις ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν γενεῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἵδρυσαν τὴν ἐλευθέραν πνευματικὴν ἔρευναν καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἔχουσι σαφῆ τὴν συναίσθησιν τῆς ἰσχύος των. Οἱ εἰς τοὺς ἐθνικοὺς βωμοὺς ἑορταζόμενοι ἀγῶνες ἦσαν διὰ τοὺς Ἕλληνας τῶν Μητροπόλεων καὶ δι' ἐκείνους τῶν ἀποικιῶν, οἵτινες εὕρισκον τὴν εὐκαιρίαν νὰ συνενωθοῦν, νὰ λατρεύσουν κοινῇ τοὺς Θεοὺς τῶν προγόνων καὶ συγχρόνως νὰ δοξασθοῦν διὰ τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ κάλλους, τῆς ῥώμης καὶ τοῦ πλούτου, νὰ συνενώσουν εἰς τὰς λάμψεις τῶν νικητῶν τὰς πόλεις, αἵτινες ἦσαν ὑπερήφανοι διὰ τὰ ἔνδοξα τέκνα των. Εἶνε ὁ ἐξαφανισθεὶς κόσμος, τοῦ ὁποίου ὁ Ἡνίοχος εἶνε δι' ἡμᾶς τὸ σύμβολον, τὸ ὁποῖον ἡ τύχη τοῦ προνομιούχου λαοῦ δι' εὐτυχοῦς ἐπιτυχίας ἐδημιούργησε, καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν τελειοποίησιν.

Γνώμη τοῦ κ. Homolle

Ὁ κ. Homolle φρονεῖ, ὅτι ὁ Ἡνίοχος ἀνῆκεν εἰς τέθριππον ἀφιερωθὲν ὑπὸ τοῦ Γέλωνος πρὸς ἀνάμνησιν μιᾶς νίκης Πυθικῆς κατὰτὸ ἔτος 486 π. Χ. ὅτε ἦτο ἀκόμη Τύραννος τῆς Γέλας. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἔγραψαν καὶ οἱ ἑξῆς: οἱ κ. κ. Schrôder, Mahler, Lermann, Pomtow, Reinach, Lechat, Stuniczka.

Ἡ σχετικὴ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτω:

Π]ολύζαλός μ' ἀνέθηκ[ε
ον ἄεξ' εὐώνυμ' Ἄπολ[λον

Συμπληρώσεις:

Homolle

[Σοί με Γέλων δώρησε Π]ολύζαλος μ' ἀνέθη[κεν
[υἱὸς Δεινομένεως τ]ὸν ἄεξ' εὐώνυμ' Ἄπολ]λον

Croiset

Νικάσας Πυθῶνι Π]ολύζαλος μ' ἀνέθη[κεν
Τοῦδε κλέος ζαλωτ]ὸν ἄεξ' εὐώνυμ' Ἄπολ]λον

Washburn

Βάττος κτίστωρ εἴμ', ὁ Π]ολύζαλος μ' ἀνέθηκ[εν
δᾶμος Κυράνας,] ὃν ἄεξ εὐώνυμ' Ἄπολ[λον

Παρέθεσα ἐν τῇ παρούσῃ πραγματείᾳ τὰς γνώμας τῶν ἀρχαιολόγων, οἵτινες εἰδικῶς ἔγραψαν περὶ τοῦ πολυτιμοτάτου περιφήμου χαλκοῦ Ἡνιόχου τῶν Δελφῶν ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τούτων καὶ τῆς ἐκ νέου μελέτης τῆς σχετικῆς ἐπιγραφῆς λυθῇ τὸ ἑξῆς ζήτημα:

Α'. Ἂν ὁ Ἡνίοχος τῶν Δελφῶν προέρχεται ἐκ τοῦ ἡγεμονικοῦ οἴκου τῶν Δεινομενειδῶν ἐκ Σικελίας· ἢ

Β'. Ἂν παριστάνῃ τὸν Βάττον, τὸν πρῶτον βασιλέα τῆς Κυρήνης.

Ἐν Δελφοῖς τῇ 30ῇ Ἰουλίου 1913.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΜ. ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣΑΙ ΠΟΛΕΙΣ

ΔΡΑΜΑ.— Ἡ κεντρικωτέρα ὁδός, ἐφ' ἧς ἡ Ἑλληνικὴ λέσχη.